

اخبار
محکومیت شدید اقدام آمریکا در اعلام تحریم‌های جدید علیه ایران سختگوی وزارت امور خارجه ایران، اقدام دولت آمریکا در تحریم مجموعه‌ای از اشخاص حقیقی و حقوقی به اتهام دخیل‌بودن در فروش نفت خام ایران را کاملاً ناموجه و مغایر با قواعد و موازین بین‌المللی دانست و به شدت محکوم کرد. به گزارش ایسنا، اسماعیل یقانی در یک موضع گیری رسانه‌ای در این ارتباط تصریح کرد: تصمیم دولت جدید آمریکا برای اعمال فشار بر ملت ایران از طریق ممانعت از تجارت قانونی ایران با شرکای اقتصادی، اقدامی نامشروع، غیرقانونی و متخلفانه است که متضمن مسئولیت بین‌المللی دولت آمریکا می‌باشد و جمهوری اسلامی ایران، آمریکا را مسئول عواقب و تبعات ناشی از چنین تحرکات یکجانبه و قلدرمآنه می‌داند. براساس این گزارش، دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا شامگاه پنجشنبه در تارنامای خود اعلام کرد که تحریم‌های جدیدی علیه ایران وضع کرده است. طبق بیانیه منتشر شده در تارنامای دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا، «شرکت‌های مربوط به حوزه کشتیرانی، انرژی، نفت و همچنین کشتنی‌های ناوگان سایه» ایران آماج تحریم‌های غیرقانونی تازه‌قرار گرفته‌اند. وزارت امور خارجه آمریکا نیز در بیانیه‌ای جداگانه مدعی شد که «رفتار مخرب و بی‌ثبات‌کننده تهران» را تحمل نمی‌کند و «اقدامات کنونی (تحریم‌ها، شبکه‌ای بین‌المللی که درآمدهای غیرقانونی را به ارتش ایران هدایت می‌کند) هدف قرار داده است.
رویترز: ترامپ ۹۷ درصد کارمندان آژانس توسعه بین‌المللی آمریکا را اخراج می‌کند بر اساس گزارش خبرگزاری رویترز دولت دونالد ترامپ در ادامه محدودیت‌هایش برای کمک‌های خارجی ایالات متحده، ۹۷ درصد کارمندان نهاد اصلی مدیریت کننده این کمک‌ها در دولت را کاهش می‌دهد. به گزارش ایسنا، خبرگزاری رویترز گزارش داد دولت «دونالد ترامپ»، رئیس جمهور ایالات متحده قصد کاهش ۹۷ درصدی تعداد ۱۰ هزار نفری فعلی کارمندان آژانس توسعه بین‌المللی آمریکا (USAID) و رساندن این تعداد به تنها ۲۹۴ کارمند را دارد. روز چهارشنبه این آژانس اعلام کرد که کارمندان در سراسر جهان را به مرخصی اداری از هفتم فوریه به بعد می‌فرستد و به قراردادهای غیرضروری خود پایان می‌دهد. دونالد ترامپ روز دوشنبه مارکو روبیو، وزیر امور خارجه دولت خود را به عنوان رئیس موقت آژانس توسعه بین‌المللی آمریکا منصوب کرد. روبیو به کنگره اطلاع داد که روند بازبینی در فعالیت‌های مربوط به کمک‌های خارجی که از سوی این آژانس مدیریت می‌شوند با هدف سازمان‌دهی مجدد این فعالیت‌ها در جریان است. «ایلان ماسک»، کارآفرین و میلیاردر سرشناس آمریکایی که از سوی دونالد ترامپ به عنوان وزیر کارآمدی دولت منصوب شده اعلام کرد ترامپ با تعطیل کردن آژانس توسعه بین‌المللی آمریکا موافقت کرده است. ماسک از این آژانس تحت عنوان یک «سازمان تبهکار که باید بمیرد» یاد کرد. وزیر امور خارجه آمریکا اواسط هفته گذشته در مصاحبه‌ای با شبکه خبری فاکس نیوز در مورد این اظهار نظر ایلان ماسک گفت: «این آژانس عملاً به نهادی تبدیل شده که معتقد است حتی یک آژانس دولتی ایالات متحده هم نیست، بلکه یک موسسه خیره جهانی است که پول مالیات‌دهندگان را می‌گیرد و آن را به‌عنوان یک خیره جهانی خرج می‌کند، بدون توجه به اینکه این کار در راستای منافع ملی هست یا نه.» او افزود: «یکی از رایج‌ترین شکایاتی که اگر به سفارتخانه‌های سراسر جهان بروید از مقامات وزارت خارجه و سفرا و افراد مشابه می‌شنوید، این است که پول‌ای دید نهنظاً همکاری نمی‌کند، بلکه کارهایی که ما در آن کشور انجام می‌دهیم را تضعیف می‌کند: آن‌ها از برنامه‌هایی حمایت می‌کنند که دولت میزبان را که ما سعی در همکاری گسترده‌تر با آن داریم، ناراضی می‌کند، و غیره. بنابراین آن‌ها کاملاً غیرپاسخگو هستند. آن‌ها اصلاً فکر نمی‌کنند که برای ایالات متحده کار می‌کنند. آن‌ها فقط فکر می‌کنند که یک نهاد جهانی هستند و ارباب آن‌ها جهان است، نه ایالات متحده. و این چیزی نیست که قانون می‌گوید و این وضعیت پایدار نخواهد بود.»

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، اعلام کرد که سیاست «فشار حداکثری» علیه ایران را بار دیگر فعال خواهد کرد. این تصمیم، در حالی اعلام شد که بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، برای گفتگوهای امنیتی در واشنگتن به سر می‌برد. ترامپ با اشاره به «خطر هسته‌ای ایران» و «حمایت از تروریسم»، هدف نهایی خود را «به صفر رساندن صادرات نفت ایران» و «مهار کامل برنامه هسته‌ای» عنوان کرده است. اما چرا این تصمیم در زمان سفر نتانیاهو مطرح شد؟ و آیا فشار حداکثری دوم همانند دوره اول مؤثر خواهد بود؟

زمان بندی نمادین: نتانیاهو و هماهنگی منطقه‌ای

بر اساس گزارش رویترز، اعلام سیاست فشار حداکثری همزمان با سفر نتانیاهو، نشان‌دهنده هماهنگی استراتژیک واشنگتن و تل‌آویو برای تشدید محاصره اقتصادی و امنیتی علیه ایران است. نتانیاهو که پیشتر در دوره اول ترامپ (۲۰۲۱-۲۰۲۵) از خروج آمریکا از برجام استقبال کرده بود، این بار نیز بر لزوم منطقه‌ای تهران» تأکید داشت. به گفته تحلیلگران مرکز FDD، این همزمانی، پیامی به متحدان سنتی آمریکا در خاورمیانه، از جمله عربستان سعودی است که واشنگتن مصمم به تضعیف ایران در تمام جبهه‌هاست.

از سوی دیگر طبق گزارش نیویورک تایمز، ترامپ این بار به جای صدور «دستور اجرا (Executive Order)، «یادداشت ریاست جمهوری» و «تفاوت کلمیدی این دو در الزامات قانونی و دامنه اجراست:

۱. دستور اجرایی: دارای قدرت قانونی مستقیم است و دستگاه‌های اجرایی را موظف به اجرای آن می‌کند. این دستورات اغلب مورد چالش دادگاه‌ها قرار می‌گیرند.
۲. یادداشت ریاست جمهوری: بیشتر بیانیه‌ای سیاسی است که اولویت‌های رئیس‌جمهور را به نهادهای دولتی ابلاغ می‌کند، اما فاقد جزئیات اجرایی الزام‌آور است.
۳. گفته ناظران سیاسی، ترامپ با انتخاب ایزار یادداشت ریاست جمهوری به جای دستور اجرایی، می‌خواهد از دگرپزی‌های حقوقی دوره اول اجتناب کند، اما همچنان پیام محکمی به بازارهای جهانی و شرکای بین‌المللی ارسال نماید.

جزئیات طرح فشار حداکثری ۲۰۲۵: از نفت تا حمل و نقل

بر اساس اسناد منتشرشده توسط کاخ سفید و تحلیل CNBC، برنامه ترامپ چهار محور اصلی دارد:
۱. تحریم‌های نفتی: هدف کاهش صادرات نفت ایران از ۱.۵ میلیون بشکه در روز به «صفر» با فشار بر خریداران اصلی مانند چین است.
۲. تحریم‌های مالی: مسدود کردن دسترسی ایران به سیستم بانکی بین‌المللی (SWIFT) و هدف قرار دادن شبکه‌های مبادله ارزی غیررسمی.
۳. محدودیت‌های حمل و نقل: طبق گزارش لویدن لیست (Lloyd's List)، تحریم کشتی‌ها، شرکت‌های بیمه دریایی و بنادر موسمی که با ایران همکاری می‌کنند، تشدید خواهد شد.
۴. مقابله با تأثیرات منطقه‌ای: تحریم گروه‌های وابسته به ایران در یمن، سوریه و لبنان، از جمله

چشم انداز روابط تهران – واشنگتن بررسی شد

بن بستِ فشار حداکثری

گروه سیاست خارجی- ترامپ همزمان با سفر نتانیاهو به آمریکا، یادداشت ریاست جمهوری را امضا کرد تا فشار حداکثری علیه ایران را مجدداً فعال کند. تفاوت این سند با دستور اجرایی چیست و ترامپ چه اهدافی را دنبال می‌کند؟ او چه شروطنی برای مذاکره با ایران دارد؟

غربی حاکی از آن است که او به دنبال طرح خواسته‌های زیر در صورت هرگونه مذاکره با ایران است تا جمهوری اسلامی را با توجه به تغییر معادلات خاورمیانه به ویژه در مسئله سوریه و لبنان بر سر موضعی مشترک با امریکا قرار دهد.

۱. توقف کامل غنی‌سازی اورانیوم و تعطیلی تأسیسات زیرزمینی فردو
۲. پایان حمایت از گروه‌هایی مانند حزب‌الله و حشد لشعبي
۳. توقف توسعه موشک‌های بالستیک
۴. آزادی زندانیان آمریکایی

چرا فشار حداکثری دوم محکوم به شکست است؟
اما کارشناسان سیاسی چند دلیل برای عدم موفقیت این سیاست ترامپ برمی‌شمارند. متغیرهایی که در دوره نخست ریاست جمهوری او نتوانست ترامپ را به طور کامل به خواسته هایش برساند:

- افزایش مقاومت ایران: به گفته سایت اپنتیلی نیوز، ایران با ایجاد شبکه‌های تجاری غیررسمی، همکاری با چین و روسیه، و کاهش وابستگی به نفت، خود را برای دور جدید تحریم‌ها آماده کرده است.
- واکنش بین‌المللی: چین و روسیه، به عنوان خریداران اصلی نفت ایران، تحریم‌ها را ناپدیده گرفته‌اند. حتی اتحادیه اروپا، طبق گزارش فایننشال اکسپرس، تمایلی به همراهی با فشار حداکثری ندارد.
- تأثیرات معکوس: افزایش قیمت نفت جهانی و تنش‌های ژئوپلیتیک، هزینه اقتصادی این سیاست را برای خود آمریکا افزایش می‌دهد از این رو بارگشت فشار حداکثری بدون تحمیل هزینه به امریکا نخواهد بود.

بن‌بست یا فرصت؟

سیاست فشار حداکثری ترامپ، اگرچه در کوتاهمدت ممکن است اقتصاد ایران را تحت فشار قرار دهد، اما به دلیل عدم همراهی جامعه

بین‌المللی و انطباق ایران با شرایط سخت، احتمالاً به بن‌بستی مشابه دوره اول منجر خواهد شد. از سوی دیگر، تمایل احتمالی تهران به مذاکره، فرصتی برای ایران می‌باشد تا روش دیپلماتیک خود را به عنوان یک گزینه جایگزین به نمایش درآورد. با این حال، هزینه این رویکرد می‌تواند بسیار بالا باشد، به ویژه اگر ایران نتواند در کوتاه مدت به اهداف خود دست یابد. در صورتی که ایران نتواند معامله‌ای متعادل با امریکا داشته باشد در غیر این صورت، خاورمیانه بار دیگر شاهد تشدید تنش‌های خطرناک خواهد بود که منافع متحدان امریکا نیز به مخاطره خواهد افتاد.

در همین حال تکنوکرات های سیاسی دولت های پیشین از جمله دکتر حمید ابوطالبی، در توثیتی خطاب به مسعود پزشکیان نوشت «به نظر می‌رسد عقلانیت سیاسی حکم می‌کند تا روش دیپلماتیک انتخاب گردیده، و با اعلام آمادگی جهت مذاکره‌ی همه‌جانبه از طریق تماس تلفنی جنبه‌ای با دونالد ترامپ، وفق درخواست علنی و رسمی مذاکره از سوی ایشان، تقاضای اولیه برای جلوگیری از تشدید تنش‌ها و از بین بردن خطرات بعدی و احتمال بهره گیری از مکانیسم ماشه و شاید هم درگیری و جنگ فراهم شود».

او همچنین خطاب به عباس عراقچی وزیر امور خارجه نوشت «از رییس جمهور بخواهید تا به عرصه دیپلماسی با غرب و آمریکا، به دلیل تعهدات انتخابی‌شان بازگشته، و شخصاً مسئولیت آن را به دوش بگیرند؛ با ایشان سخن بگویند تا نگرانی از اتفاقات خطرناک بعدی و تأثیرات آنها در امورات داخلی و اقتصادی و... ایران را جدی بگیرند؛ و بالاخره مقامات دولتی موافق مذاکره را گرد هم آورند، و با مشورت‌های ممتد، رایزنی‌های دیپلماتیک و گفت‌وگوی مستقیم و جامع با امریکا را آغاز نمایند.»

باشد، این حضور را می‌پذیریم و منطقه را تحت کنترل خود می‌گیریم و آن را توسعه داده و هزاران هزار شغل در آن ایجاد خواهیم کرد و کاری خواهیم کرد که تمام خاورمیانه به آن افتخار کند!
۴- آیا ترامپ حامی راه حل تشکیل دو دولت است؟
امریکا طی چندین دهه گذشته از راه حل تشکیل دو دولت بین اسرائیل و فلسطین که می‌توانست منجر به تشکیل دولت فلسطین در بخش‌های محدودی از کرانه باختری و نوار غزه شود، حمایت می‌کرد. هنگامی که از دونالد ترامپ در خصوص این طرح سوال شد، وی پاسخ شفافیه به این سوال نداد و افزود: این به معنای دو دولت یا یک دولت یا هر دولت دیگر نیست، بلکه به این معنا است که ما می‌خواهیم به مردم فرصت زندگی دهیم، چرا که غزه به جهنمی برای ساکنان آن تبدیل شده است.

۵- بر اساس طرح ترامپ، ساکنان غزه چه کسانی خواهند بود؟
خود را با کشورهای مختلف در راستای تأمین منافع دو طرف گسترش دهد . عراقچی همچنین در بخشی دیگر از سخنان کوتاه خود در این مراسم با بیان اینکه پشتوانه سیاست خارجی ایران، مردم ایران هستند ، گفت : در ۴۴ سال گذشته ایران به الزامات و تعهدات خود که بر پایه احترام و تأمین منافع متقابل و منافع مشترک است و هرجا با فشار حداکثری مواجه شده است با مقاومت حداکثری و قیومانه‌ل باعث شکست بنابیان تروریسم اقتصادی شده است. او تأکید کرد: ایران هرجا با تعرض روبرو شده است با شجاعت هیمنه دشمنان را شکسته و درس فراموش نشدنی به متجاوزان داده است.

چالش پاسخ خواهد داد.
غزه: از آتش بس شکند تا انفجار دوباره
وضعیت غزه پس از آتش بس موقت ۲۰۲۵، همچنان شکننده است. ترامپ که در دوره اول، سفارت آمریکا را به اورشلیم منتقل کرد و طرح «معامله قرن» را با محوریت حذف حقوق فلسطینیان پیش برد، اکنون به دنبال استفاده از غزه به عنوان اهرم فشار برای ریشک سیاسی ناشی از عادی سازی روابط اسرائیل و عربستان است. به نوشته نیویورک، ترامپ ممکن است با قطع کمک‌های آمریکا به آژانس اونروا (سازمان حمایت از آوارگان فلسطینی) و تشویق اسرائیل به تشدید محاصره غزه، حماس را مجبور به تسلیم کند. مسئله‌ای که در یک سناریوی خوشبینانه، عربستان را با دریافت تضمین‌های امنیتی، به پیمان ابراهیم پیوند خواهد داد و فشار سه جانبه امریکا-عربستان-اسرائیل، ایران را به مذاکره وادار خواهد کرد. همین مسئله در یک سناریوی بدبینانه، ریاض را به دلیل اختلافات داخلی از الحاق به پیمان ابراهیم منصرف خواهد کرد و احتمالاً تشدید منازعات نظامی بین محور مقاومت و اسرائیل را به دنبال خواهد داشت.

خاورمیانه: متفاد با ترامپ
ناظران سیاسی معتقدند دومین دوره ریاست‌جمهوری ترامپ، خاورمیانه را با تغییرات ژئوپلیتیکی عمیقی روبه رو خواهد کرد. موفقیت یا شکست او در الحاق عربستان به پیمان ابراهیم، نه تنها آینده روابط اعراب و اسرائیل بلکه موازنه قدرت در قبال ایران و ثبات غزه را تعیین می‌کند. با این حال، هزینه این سیاست‌ها موده متعده افزایش خشونت‌ها و بی‌ثباتی در کوتاه مدت باشد. در این میان، نقش اروپا، روسیه و چین به عنوان بازیگران فرا منطقه‌ای نیز نباید نادیده گرفته شود. ترامپ در دور دوم ریاست جمهوری خود چه بخواهیم و چه نخواهیم، بر خاورمیانه اثرگذار خواهد بود.